

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Nº 2. ABRIL - JUNY 2018

CALA DEL RACÓ

INFO trimestral del Parc Natural del Penyal d'Ifac

01

EDITORIAL

01. Reial decret 293/2018, de 18 de maig, sobre reducció del consum de bosses de plàstica i pel qual es crea el registre de productors

02

ACTUALITAT EN EL PARC

02. Celebració del XVII Ral.li 12h d'Escalada Penyal d'Ifac
03. Reunió de la Junta Rectora del Parc Natural del Penyal d'Ifac

04

ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ

04. Millores en la senda d'accés fins al cim

05

BIODIVERSITAT EN EL PARC

05. L'"Insectarium Virtual" del Parc Natural del Penyal d'Ifac

06

INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI

06. El Capitell Gòtic d'Ifac, presidirà el vestíbul del MARQ
07. Ruta Etnobotànica. Els usos de les nostres plantes
07. Visita amb nosaltres la Poble Medieval d'Ifac
07. Gimcana familiar - Dia Mundial del Medi Ambient

08

COLABORACIONS

08. ELS PILARS DEL REGNE. El capitell gòtic de la Poble Medieval d'Ifac (Calp, Alacant)

09

BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

09. Tancament de les Vies d'Escalada de la Cara NORD - NORD-OEST

El que fa poc més d'una dècada no semblava representar un perill immediat, alertats per l'escalfament i altres problemes mediambientals aparentment més urgents, que d'aqueixos sí que no en falten, s'ha convertit en aquest moment en una prioritat sobre la qual fins i tot els governs han pres consciència. M'estic referint al problema dels plàstics, i en el cas del mar i els oceans, també als microplàstics.

La coneguda com "La Gran Taca de Fems del Pacífic", forma ja una illa amb una extensió superior a Espanya, França i Alemanya juntes. A propòsit d'aquesta illa, dins d'una campanya de sensibilització, l'ONU ha rebut una petició per a reconèixer-la com a país de ple dret.

Altres trossos de plàstic acaben en els grans sistemes de circulació dels corrents oceànics, que es coneixen com a girs. Una vegada que queden atrapats en els girs, els plàstics s'esmicolen i queden convertits en microplàstics, que representen el 8% del total de la massa de plàstic

flotant, i tenen el perill afegit d'incorporar-se a la cadena alimentària.

Amb la finalitat de donar almenys una solució parcial al problema, en l'àmbit de la Unió Europea, es va aprovar la Directiva (UE) 2015/720 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2015, per la qual es modifica la Directiva 94/62/CE pel que fa a la reducció del consum de bosses de plàstic lleugeres. L'objectiu del reial decret és incorporar a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva.

Entre les possibilitats que ofereix per a les bosses de plàstic lleugeres, s'ha considerat que les mesures més adequades, són les següents: en primer lloc, que des de l'1 de juliol de 2018 es prohibisca el seu lliurament gratuït als consumidors, en els punts de venda.

En segon lloc, que des de l'1 de gener de 2021 es prohibisca el lliurament –gratuït o no– als consumidors, en els punts de venda, de bosses de plàstic lleugeres i molt lleugeres no compostables. Les borses compostables, el tractament adequat de les quals més és a través de processos biològics, es gestionaran conjuntament amb la fracció de bioresidus present en els residus municipals.

Per a evitar els perjudicis sobre els sòls, les aigües i la biota derivats de la permanència en el medi ambient dels plàstics, però en partícules de menor grandària, s'ha decidit prohibir també el lliurament de bosses de plàstic fragmentable a partir de l'1 de gener de 2020, entenent com a tals les bosses de plàstic fabricades amb materials plàstics que inclouen additius que catalitzen la fragmentació del material plàstic en microfragments.

Mai és massa tard per a començar a afrontar un problema, però això sí, açò és només el començament si se li vol donar veritablement una solució.

Actualitat en el Parc

Celebració del XVII Ral·li 12h d'Escalada Penyal d'Ifac

Al maig va tindre lloc la tercera prova de la Lliga de Ral·lis 12 hores d'Escalada de **FEDME (Federació Espanyola d'Esports de Muntanya i Escalada)**.

L'eixida es va donar a les 7 del matí i les cordades es van llançar a realitzar metres i metres d'escalada, sense cap incidència a destacar.

Van quedar com a guanyadors: en la Categoria Masculina **Álvaro i Lluís Vernich**, en la Categoria Femenina **María Salazar i Rocío Monteoliva**, en la Categoria de Veterans **Miguel Cebrían i David Moncho** i en la Categoria Mixta **José María Sánchez i la britànica Victoria Foxwell**.

L'any que ve, el Ral·li 12h d'Escalada Penyal d'Ifac, complirà 18 anys des dels seus inicis i se celebrarà com es mereix.

XVII RALLY 12 HORAS DE ESCALADA
12 MAYO 2018 **PENYAL D'IFAC**

Actualitat en el Parc

Reunió de la Junta Rectora del Parc Natural del Penyal d'Ifac

Al juny va tindre lloc la reunió ordinària de la Junta Rectora del Parc, en la qual els seus membres són informats de la gestió realitzada i proposen millores i actuacions per al futur.

En aquesta ocasió es va presentar la Memòria de Gestió de 2017, es destaca la xifra de visitants que va rebre el Parc al llarg de l'any, amb 203.106 persones, aquest és el de major aflluència fins ara. Es van mostrar, d'altra banda, els resultats de la Regulació d'Accés de Setmana Santa i estiu, i es van presentar les propostes d'actuacions per al 2018.

Actuacions de Conservació

Milliores en la senda d'accés fins al cim

Al llarg d'aquests mesos s'han realitzat els arranjaments habituals dels treballs de millora en tot el parc natural, i s'han substituït alguns dels bancs de fusta per uns d'obra al llarg dels Miradors de Llevant

Però cal destacar el treball de condicionament d'alguns trams de la senda que va cap al cim, per al qual es va haver de tancar la senda al públic tot un matí perquè els visitants no dificultaren els treballs de la **Brigada de la Unitat de Gestió**.

Biodiversitat en el parc

L'“*Insectarium Virtual*” del Parc Natural del Penyal d'Ifac

La nostra pàgina web sempre ha oferit una exhaustiva informació del Parc en les seues diverses seccions. Però si bé hi trobarem informació sobre la seua fauna, es tracta d'una visió general que únicament fa esment a alguna de les espècies presents, per això es queda curta per a abordar galeries de grups faunístics específics.

És per això que es va plantejar crear un apartat nou que permetera mostrar, a través de galeries d'imatges d'alta qualitat, i d'informació fiable i contrastada, les espècies d'invertebrats terrestres presents al Parc, ordenades i agrupades segons la seua situació taxonòmica, de manera que a més de consultar les espècies, es puga tindre una visió global dels diferents grups faunístics, amb les seues característiques més destacables

L'apartat estarà en constant creixement i revisió (compta en aquest moment amb 70 espècies, però prompte en seran més de 110) i es pretén incloure-hi il·lustracions, amb el temps. (<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-penyal-d-ifac/insectarium-virtual>).

Foto superior: *Thyene imperialis* (Rossi, 1846)

Foto inferior: *Cicada barbara lusitanica* (Boulard, 1982)

Interpretació del Patrimoni

MARQ

MUSEU ARQUEOLÒGIC D'ALACANT

El capitell gòtic d'Ifac presidirà el vestíbul del MARQ

El capitell gòtic d'Ifac, que l'equip del projecte va descobrir l'any 2016 a la pobl medieval d'Ifac, es va presentar el 16 de maig al vestíbul del Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ) i és la peça que presidirà i que rebrà els visitants que accedisquen al museu fins després de l'estiu.

L'exposició del capitell de palmes està acompanyada d'un llibre, un audiovisual i un panell explicatiu que mostra l'estudi complet de la peça i dels seus amplis paral·lels per tots els territoris orientals de la Corona d'Aragó.

LOS
PILARES
DEL
REINO

El capitell gòtic
de la Pobl medieval de Ifach
(Calp, Alicante)

MARQ
MUSEO ARQUEOLOGICO DE ALICANTE

Gobierno Provincial Alicante
La Dipu de las Pallas

Pl. Doctor Gómez Ulla s/n
03013 Alicante
Tel. 965 149 000

2018
AÑO EUROPEO
DEL PATRIMONIO
CULTURAL
MuseumCulture

Interpretació del Patrimoni

Activitats Planificades

Ruta Etnobotànica. Els usos de les nostres plantes.

Dins de la **Campanya: Millorem la nostra Salut i gaudim dels nostres Parcs Naturals**, es va realitzar a l'abril un itinerari interpretatiu fins al túnel, amb el qual es pretenia donar a conèixer als participants la utilitat de moltes de les plantes que creixen en el Penyal d'Ifac, i potenciar, a través del seu coneixement, el respecte al medi.

Visita amb nosaltres la Poble Medieval d'Ifac.

En la **Campanya: El Patrimoni Cultural: també en la Natura**, el parc Natural va oferir, al maig, de nou, l'oportunitat de poder realitzar una visita guiada amb el director del jaciment arqueològic de la Poble Medieval d'Ifac. Qui, entre altres coses va explicar als participants la raó que va portar els antics pobladors d'Ifac a abandonar aquest enclavament.

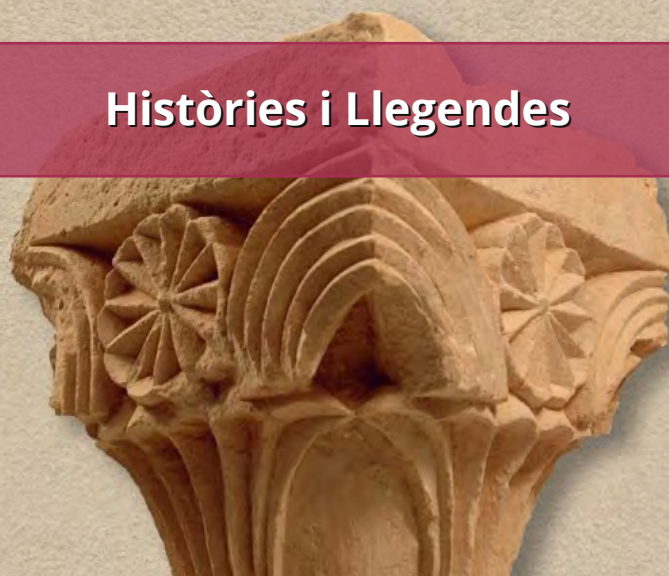
Gimcana Familiar - Dia Mundial del Medi Ambient.

El 5 de juny va ser el **Dia Mundial del Medi Ambient**, i enguany dins de la **campanya Els parcs Naturals sense plàstics**, es va realitzar una gimcana familiar perquè les famílies que hi participaren, a més de passar un matí al Parc Natural, es conscienciaren totes del consum abusiu dels plàstics i del seu dolent reciclatge.

dels nostres parcs naturals
NOSTRES PLANTES
22 abril 2018
en el que descobrirem els usos de les plantes en la natura
a les 12:00h. Centre arqueològic del Penyal d'Ifac
ifac_cma@gva.es
679 195 912

Històries i Llegendes

ELS PILARS DEL REGNE. El capitell gòtic de la Pobra Medieval d'Ifac (Calp, Alacant)

Durant la campanya d'excavacions de l'any 2016, l'equip d'investigació del MARQ que estudia la Pobra Medieval d'Ifac a Calp va descobrir un capitell gòtic de palmes i roseta central que s'ha convertit en una de les peces més rellevants de l'enclavament extraordinari que es va construir al principi del segle XIV al vessant del Penyal d'Ifac, el qual va ser promogut per l'almirall calabrès Roger de Llúria i la seua segona dona, Saurina d'Entença, a l'inici del segle XIV, en ple procés de fundació del Regne de València.

Aquest tipus de peces formen part de finestrals anomenats finestres ab corves i que responen al model d'una finestra gòtica biforada amb columna esvelta o finestra coronella, tal com es recull en la documentació, dotades d'arcades dobles amb trèvols, impostes, capitells i mainell que es troben a les plantes dels edificis destinats a la residència de la noblesa o de l'aristocràcia local. El capitell d'Ifac mostra una mestria tècnica i artística màxima, ja que va ser tallat per un escultor amb un coneixement ampli d'aquest tipus de peces. La seua presència permet una presentació més noble i trasllada una imatge de solidesa, de força i de poder que el senyor buscava amb el seu ús als edificis.

Els capitells són encarregats pels mestres d'obres i es prefabriquen al taller del mestre pedrapiquer, l'origen més probable del qual és l'àrea de la ciutat de Girona, on hi havia una indústria especialitzada en la talla de materials destinats a la construcció amb una capacitat àmplia per a exportar-los des del final del segle XII i l'inici del segle XIII. Girona era famosa per les columnes de marbre blau, les quals van ser extraordinàriament demandades per tot el territori de la Corona d'Aragó, en concret entre els territoris nous que s'incorporaven al domini del Casal de Barcelona, com eren el Regne de València i el de Mallorca, però després es van expandir àmpliament per l'àrea mediterrània, i l'exemplar d'Ifac té l'honor de ser el capitell més meridional documentat fins ara.

A Ifac, aquests finestrals il·luminen la primera planta d'un gran edifici denominat Domus Llúria, una construcció situada a les proximitats del sistema d'accés a l'interior de la Pobra Medieval, que tenia la funció doble de servir d'espai domèstic i descans de la tropa que defensava les muralles de la Pobra, així com de residència dels membres de la Casa de Llúria o dels administradors designats per la família per a la gestió diària de la ciutat medieval. A part de servir de residència, aquests edificis estaven pensats per a defensar el perímetre emmurallat de la Pobra i perquè els pobladors d'Ifac exposaren les seues peticions i resolgueren els conflictes davant de l'autoritat de la Casa de Llúria.

José Luís Menéndez Fuelle
Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ)

Bones Pràctiques Ambientals

Tancament de les Vies d'Escalada de la Cara NORD - NORD-OEST

Des de l'1 d'abril fins al 30 de juny (tots dos inclusivament) està **prohibida l'escalada en les vies situades en la cara NORD - NORD-OEST del Parc Natural del Penyal d'Ifac** per la nidificació del **Falcó pelegrí (Falco peregrinus)**. Aquestes vies romanen tancades durant aquest període i hi ha una sanció prevista en el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc (P.R.U.G), per a qui infringisca aquesta norma.

Els escaladors **poden ascendir per les vies que es troben en la cara Sud**, on sí que està permès l'ús tot l'any, inclosos aquests mesos, i a les quals s'accedeix arribant al final del **Passeig Ecològic Príncep d'Astúries**, allí comença una xicoteta senda que et porta a peu de via.

parc natural del **penyal d'ifac**

Des de l'1 d'Abril fins al 30 de Juny (ambdós inclusivament) està prohibida l'escalada en la cara NORDNORD-OEST per la nidificació de les aus. Disculpen les molèsties.

Desde el 1 de Abril hasta el 30 de Junio (ambos inclusive) està prohibida la escalada en la cara NORNOROESTE por la nidificació de las aves. Disculpen las molestias.

As from April the 1st to June the 30th (inclusive) it is forbidden to practise climbing at the NORTHWEST face of the rock, over the nesting of birds. Sorry for any inconvenience.

Du 1er Avril au 30 Juin (les deux inclusivament) l'escalade est interdit dans le visage le NORD-NORD-OUEST par la nidification des oiseaux. Disculpez les inconvénients

Redacció: Equip Tècnic del P.N. del Penyal d'Ifac

Centre d'Informació del P.N.

C/ Illa de Formentera s/n
03710 - Calp

Parc Natural del Penyal d'Ifac

965 837 596 - 679 195 912

ifac_cma@gva.es

parquesnaturales.gva.es

